

XI JINGPINGS “CHINA DREAM”

FOREDRAG HOLMESTRAND ROTARY KLUBB

TIRSDAG 9.NOVEMBER 2021

Innhold

- Den kinesiske drømmen er ferdig drømt...
- ... og noe ganske annet enn den amerikanske
- Et harmonisk samfunn med utbredt velstand innen 2021...
- ... og med en dominerende posisjon globalt innen 2049
- Xi Jinping – den store historiefortelleren?
- Kan vi tro på fortellingen om Kinas “fredfulle fremvekst”?

Xi Jinpings “China Dream”

“Den som kontrollerer nåtiden kan rekonstruere fortiden”

- Det er hva Xi Jinping gjør i “The Chinese Dream of Great Rejuvenation”.
- Rekonstruerer fortiden så den skal passe for fremtiden.

Den kinesiske drømmen er ferdig drømt...

- Det er Xi Jinpings drøm. Hans mål, tanker og planer.
 - Nærmest en marsjordre til sine egne.
- Den jevne kineser skal etterleve Drømmen Xi har ferdigdrømt.
 - Drømmen gjelder Kina som sådan, kollektivet.
 - Ikke hva den enkelte kineser måtte ønske eller mene.

... og noe ganske annet enn den amerikanske

- Den amerikanske drømmen har med den enkelte amerikaner å gjøre.
- Kollektivet – hele Kina – er det sentrale i Xis drøm
- Den amerikanske drømmen basert på sjanselikhhet (“equal opportunity”)
 - Som ikke lenger er troverdig
 - Fordi fortellingen om social mobilitet ikke lenger holder

“I stedet ser man et slags kastesamfunn der det sosiale sjiktet man fødes inn i bestemmer nær sagt alt.”

Et harmonisk samfunn med utbredt velstand innen 2021 ...

- Deng Xiaoping (1979): Mål om “*Xiaokang society*”, et begrep fra Konfucius

“Moderately prosperous society”. Der alle har det rimelig bra

- Xi Jinping (2012): “*Xiaokang society*” i 2021.
 - Hundre år etter etableringen av Det kinesiske kommunistpartiet (CCP).
 - Krever dobling av BNP per innbygger fra 2010 til 2020. Leverte her.

Et harmonisk samfunn med utbredt velstand innen 2021 ...

- MEN: Forskjellene mellom fattige og rike er økende.
- Nærmere én av tre kinesere har begrensede rettigheter i byene de bor i.
- Xi Jinping snakket om “common prosperity” – jevnere velstand.
- November 2020 forsvant Jack Ma (Alibaba) i tre måneder.
 - Utfordret Finanstilsynet.
 - Andre styrtrike forretningsmenn deler ut av sine formuer.

... og med en dominerende posisjon globalt innen 2049

- I 2049 er Folkerepublikken Kina hundre år.
- Da skal det andre sentrale målet i Drømmen være innfridd:
 - Kina – et velutviklet og fullt ut modernisert samfunn.
- Verdensledende i vitenskap og teknologi.
- Den kinesiske sivilisasjon og kultur – en dominerende posisjon globalt.
- Et rikt og mektig Kina.

... og med en dominerende posisjon globalt innen 2049

- Professor Carrai sammenfatter Xis budskap slik:

“... æren og prakten som fem tusen års kinesisk sivilisasjon har frembrakt, ble illegitimt stjålet i løpet av hundre års ydmykelse. ”

“... landet kommer nå kraftfullt tilbake etter enorme lidelser og ofre, og tar tilbake sin rette plass i historien, takket være lederskapet til Partiet.”

- Xi vil påvirke kineserne – gjøre dem stolte og ivrige etter å oppfylle hans Drøm.
- Xi vil myke opp resten av verden – gjøre plass til et fremvoksende og mektig Kina
- Slik at Kina i 2049 – om ikke før – kan gjeninnta sin posisjon som Midtens Rike.

Xi Jinping – den store historiefortelleren?

- Xi Jinping forteller Kinas historie på måter som tjener hans sak:
 - Utvalgte traumer
 - Utvalgte høydepunkt
 - Hva han ikke vil at folk skal minnes om

Xi Jinping – den store historiefortelleren?

- Traumer

- Hundre års ydmykelse (1842 - 1949).
- Freden i Bogue i 1843, britiske borgere som begikk lovbrudd i Kina skulle dømmes etter britisk lov. Eksterritoriale rettigheter. Meget ydmykende
- Japan fikk tidligere tyske områder i Kina etter første verdenskrig.

Xi Jinping – den store historiefortelleren?

- Høydepunkter
 - Fem tusen år lang historie – forbilde for andre land.
 - Tidlig på 1400-tallet syv ganger sendte ut en armada på over hundre skip.
 - Oppfinnere av det meste – fra papir og skrivekunst til trillebår og kompass
 - Den fantastiske økonomiske veksten siden 1978.

Xi Jinping – den store historiefortelleren?

- Hva som ikke har noen plass i Xi Jinpings fremstilling av historien:
 - Det store spranget fremover (1958 -1961)
 - Kulturrevolusjonen (1966-1976)
 - Studentopprøret våren 1989

Kan vi tro på fortellingen om Kinas “fredfulle fremvekst”?

- Historien slik Xi fremstiller den appellerer til kinesernes patriotisme.
- Forholdene legges til rette for “The Great Rejuvenation” – Den store tilbakekomsten.
- Det bidrar til en mer selvsikker, og til tider brautende, fremferd.
- Kan vi stole på Xi Jinping når han drømmer om “... peace, development, win-win and cooperation”?

Kan vi tro på fortellingen om Kinas “fredfulle fremvekst”?

- Eller er det slik forskerne Zhao og Xu hevder:

“... when it is materially strong, China acts like a realist power; when it is weak it takes a more defensive stand.”